

Tugisüsteemide rakendamise kord

Maardu Põhikoolis

Kinnitatud Maardu Põhikooli direktori 20.12.2010 käskkirjaga nr 45/1.1-1

1. Tegevused õpiabivajaduste väljaselgitamisel:

1. Koolivalmiduse tõstmiseks toimuvad kooliga tutvumise päevad koolieelikutele ja nende vanematele ning ühiskoosolekud lasteaedade õpetajatega.
2. Õpilase jälgimine aineõpetajate ja klassijuhataja poolt. Logopeedi uuringud (vajadusel lastepsühhiaatri konsultatsiooni soovitamine või ÖNK spetsialistidega koostöö).
3. Aineõpetajate ja tugispetsialistide ümarlauavestlused õpiabi rakendamiseks.
4. Arenguestlus koos lapse ja lapsevanemaga.
5. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmine ja vanema nõusoleku taotlemine tugiteenuste osutamiseks ja uuringuteks.
6. Kogutud andmestiku analüüs (logopeed, õpiabirühma õpetaja, aineõpetajad, klassijuhataja, sotsiaalpedagoog).
7. Meetmete rakendamine õppetöö tõhustamiseks (konsultatsioonides osalemine, õpiabirühmas osalemine, individuaalne õppekava, tugiisiku kaasamine jm).

2. Tugisüsteemid

1. Klassijuhataja töö
2. Aineõpetaja konsultatsioonid
3. Arenguestlused
4. Andekamate õpilaste märkamine, aineringid ja ettevalmistamine aineolümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks jms
6. Pikapäevarühma töö
7. Logopeediline abi
8. Sotsiaaltöötaja nõustamine
9. Psühholoogiline nõustamine
10. Õpiabirühm
11. Abiõpetaja või tugiisiku abi rakendamine
12. Individuaalne õppekava
13. Lihtsustatud õppekava

Klassijuhataja töö

Klassijuhataja jälgib õpilaste õppeedukust ja käitumist ning õpiraskuste või käitumiskeskuste ilmnmisel teeb ettepanekuid „Õpilase individuaalsuse kaardi avamiseks“, IÕK koostamiseks, käitumise tugikava koostamiseks vms ning on otseseks sidepidajaks kooli ja kodu vahel.

Aineõpetaja konsultatsioonid (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §37 lg 1 (RT I 05.07.2010, 41, 240))

Aineõpetaja tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Aineõpetajate konsultatsioonide ajad avalikustatakse kooli veebilehel ning aineõpetaja teavitab konsultatsiooniaegadest õpilasi veerandi alguses.

Õpitulemustest klassijuhataja ja aineõpetajaga

Aineõpetajad koostöös klassijuhatajaga jälgivad õpilaste õppetöö tulemusi ja vestlevad õpilasega individuaalselt, et anda teavet tema õpitulemustest, vajakajäämistest ning õpitulemuste parandamise võimalustest. Õpilasega, kellel on veerandi- või poolaastahinne „puudulik“, „nõrk“ või „hindamata“ saab sõlmida kirjaliku kokkuleppe. Käitumisest tingitud õpiraskuste korral on

võimalik koostöös sotsiaaltöötaja või psühholoogiga arutada probleemi ümarlauas ning jälgida teatud perioodil õpilase käitumist ning koostada õpilase käitumise tugikava.

Arenguestlused (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §37 lg 3,4,5 (RT I 05.07.2010, 41, 240)

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Arenguestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja lapsevanem. Kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga kontakti, et leppida kokku arenguestluse aeg või vanem ei ole teistkordselt ilmunud arenguestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes korraldab vajaduse korral lapse õiguste kaitsmiseks vajalike meetmete rakendamise. Vajaduse korral kaasatakse teisi koolitöötajaid, tugispetsialiste ning õpilase elukohajärgse valla- või linnavalitsuse esindajaid. Alates õpilase 18. eluaastast kaasatakse, kui õpilane on andnud selleks nõusoleku, õpilase vanem, teisi koolitöötajaid, tugispetsialiste ning õpilase elukohajärgse valla- või linnavalitsuse esindajaid.

Andekamate õpilaste ettevalmistamine aineolümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §48 lg 2)

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine või täiendav juhendamine aineõpetajate poolt (konsultatsioonid ja või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

Pikapäevarühm (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §37)

Pikapäevarühm võimaldab õpilasele tuge ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel ning koduste õpiülesannete täitmisel, pedagoogilist juhendamist ja suunamist huvitegevuses ning huvide arendamisel.

Pikapäevarühma töökorralduse ja päevakava kehtestab kooli direktor.

Pikapäevarühma täitumuse ülemine piirnorm on 24 õpilast.

Õpilane võetakse pikapäevarühma vastu ja arvatakse sealt välja vanema taotluse alusel. Tugimeetmena rakendatakse pikapäevarühma direktori käskkirjaga.

Logopeediline abi (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §37 lg 2 (RT I 05.07.2010, 41, 240)

Logopeed:

- osaleb erivajadustega laste väljaselgitamisel.
- otsib koostöös lapsevanema, õpetaja, õppealajuhataja ning teiste erialaspetsialistidega sobivaid võimalusi erivajadustega laste õpetamiseks.
- annab konsultatsioone hariduslike erivajadustega õpilastele, nende vanematele ja õpetajatele.
- osaleb koos klassijuhatajatega *Õpilase individuaalsuse kaardi* täitmisel ning individuaalsete õppekavade koostamisel (IÕK) ja hindamiseluste väljatöötamisel.
- otsustab koos õpetajate ning teiste spetsialistidega kõnehälvikute emakeele kirjalike tööde diferentseeritud hindamise vajaduse.
- selgitab õppeaasta algul (2 – 3 nädalat) välja püsiva kirjutamis- ning lugemisraskustega lapsed ning moodustab kõneravi grupid.
- kõneravi tunnid toimuvad rühma- (6 – 8 õpilast) või individuaaltundidena, mis viiakse läbi 1 – 3 korda nädalas vastaval direktori poolt kinnitatud tunniplaanile. Rühmatunnid kestusega 1 akadeemiline tund, individuaaltunnid kuni 20 minutit õpilase kohta.
- kõneravi tunnid viiakse võimalusel läbi koolitööst vabal ajal. Kokkuleppel aineõpetajatega ning kooli juhtkonna ja lapse ning lapsevanema nõusolekul võib õppetöö toimuda kokkulepitud ajal.
- kastutab oma aines õpetatuse taseme ja õpilaste teadmiste eest. Arendab õpilaste võimeid ja huvi õppimise vastu.
- planeerib oma ainealast tööd ning annab vastavalt vajadusele aru oma tööst direktori asetäitjale õppetöö alal.
- teeb koostööd lasteaedadega, et tutvuda koolitulevate lastega. Uurib ja nõustab koolikohustuse täitmise edasilükkamist taotlemaid koolipiirkonna koolieelikuid.

Töö korraldamiseks peab logopeed järgmisi dokumente:

1. ekoolipäevik, mis sisaldab kõneravi rühmade nimekirja koos tunniarvestusega
2. Logopeedi ametijuhend ja sisulised töökavad, direktori kk kinnitatud tunniplaan
3. Vastavalt vajadusele kõnekaart või tabel, mis annab ülevaate lapse kõneseisundist ja arengust.
4. Õpilase arengu kaardis logopeedi osa täitmine.

Sotsiaaltöötaja nõustamine (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §37 lg 2)

Sotsiaaltöötaja töö eesmärgiks on kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilaste toimetuleku ja tegutsemisvõime toetamine läbi last ümbritseva võrgustiku.

Sotsiaaltöötaja on koolis:

- nõuandja (lapsed, lapsevanemad, õpetajad);
- vahendaja (sobiva õpikeskkonna ja õppevormi leidmine, kodu ja kooli koostöö toetamine)
- informaatore (koostöös klassijuhataja, aineõpetaja ja tugispetsialistidega selgitab välja erivajadustega õpilased);
- tugivõrgustiku organisaator (koostöös klassijuhataja, aineõpetaja, lapsevanema, õpilaste ja tugispetsialistidega töötab välja kava probleemi lahendamiseks).

Sotsiaaltöötaja töö ülesandeks on töötada koolikohustuse eirajatega, koolivägivalla ja sotsiaalse tõrjutusega seotud probleemidega. Ta uurib murelapse lähikeskkonna riske ja ressursse, osaleb kooli ja kodu vahelises suhtlemises, töötab õpilasega individuaalselt juhtumitöö meetodil ja osaleb sotsiaalsete probleemide ennetustöös, kasutades nii individuaal- kui ka rühmatöö põhimõtteid. Töös õpilasega kasutab sotsiaalpedagoog erinevaid tehnikaid (vestlus, nõustamine, tunnitegevuse vaatlus, joonistamine, TORE ühistegevused, lühikoolitused).

Õpiabirühm (Alus: haridus-ja teadusministri määrus RT I, 29.12.2010, 88)

Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega põhikooli õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.

Õpiabirühma võib vastu võtta ka individuaalse õppekava alusel õppiva õpilase, kes õpib klassis, kus õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava järgi.

Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul ja kooli direktori otsusel.

Kooli direktori otsusega mittenõustumisel on õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal õigus otsus vaidlustada kümne tööpäeva jooksul arvates päevast, mil ta sai teada nimetatud otsusest, saates kooli direktorile sellekohase kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate. Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema poolt teate saatmisel õpilast õpiabirühma vastu ei võeta.

Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde.

Õpilasele koostatakse õpiabitundideks individuaalne õppekava lähtudes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast.

Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi: 1) korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest; 2) arendatakse kognitiivseid oskusi; 3) kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.

Nimetatud tegevused toimuvad õpiabitundides vähemalt kolm tundi nädalas. Õpilastele, kes õpivad tavaklassis põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel, rakendatakse tegevusi õpiabirühmas vähemalt kuus tundi nädalas.

Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.

Abiõpetaja või tugisiku abi rakendamine (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §37 lg 2)
Abiõpetaja või tugisiku teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor.

Individuaalse õppekava (Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §18 (RT I 05.07.2010, 41, 240))

Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud korras individuaalne õppekava.

Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.

Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane või lapsevanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

Õpilasele, kelle veerandihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Haridus- ja teadusministri 16. novembri 2006. a määrus nr 41

IÕK rakendatakse vanema avalduse, klassijuhataja, aineõpetaja, eripedagoogi, direktiooni, arsti, psühholoogi ettepanekul. Rakendamise otsustab direktor. IÕK koostamist koordineerib klassijuhataja.

Lihtsustatud õppekava

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava aluseks on põhikooli ja gümnaasiumi riiklik õppekava. Erinevused on tingitud abiõpet vajavate õpilaste arengu iseärasustest.

Õppekava moodustab üldharidusliku terviku, keskendub suuremal määral elementaaroskuste ja elus iseseisva toimetuleku kujundamisele. Peamised erinevused on õppekava korrektsiooniline suunitlus ja lihtsustatud ainekavad (suuremal määral elementaaroskusi, keskendatus elus iseseisva toimetuleku oskuse omandamisele).

Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi, samuti rahvuslikke, piirkondlikke, vanuselisi ja soolisi iseärasusi. Õpilasi suunatakse abiõppele kooskõlas kehtiva seadusandlusega.

3. HEV õpilaste õppimist ja arengut toetav tööühm

1. HEV õpilaste õppimist ja arengut toetava tööühma (edaspidi „tööühm“):
püsiliikmed ehk tugispetsialistid on :

- logopeed
- sotsiaaltöötaja
- psühholoog
- TTK õpetajad
- huvijuht
- õpealajuhataja

Vastavalt vajadusele osalevad töörühmas:

- klassijuhataja
- aineõpetaja
- tugiisik
- pikapäevarühma õpetaja

2. Tugisüsteemi töösse kaasatakse vastavalt vajadusele :

- valla/linna sotsiaaltöötaja
- lastekaitse spetsialist
- noorsoopolitseinik
- erispetsialistid (ÕNK spetsialistid, nõustaja, psühhiaater vms)
- HEV nõustamiskomisjoni, alaealiste asjade komisjoni esindaja

3. Töörühma ülesanded:

- Koostöös aineõpetajate ning klassijuhatajatega märgata ja selgitada välja õpilased, kellel esinevad raskused ainekavale vastava programmi omandamisel.
- Teavitada lapsevanemat tekkinud probleemidest, viia läbi ümarlauavestlus ja sõlmida kokkulepped edaspidiseks.
- Koostöös aineõpetajate ning klassijuhatajatega määrata õpilasele sobiv õpiabi
- Püsiva õpiedutuse korral leida täiendavaid võimalusi õpilase õppimise ja arengu toetamiseks.

4. Töörühma töökorraldus:

- Töörühm tuleb kokku vähemalt üks kord veerandis, vastavalt vajadusele ka sagedamini. Töörühma koosseis võib vastavalt vajadusele muutuda.
- Tugipedagoogid esitavad oma ettepanekud õppenõukogule ja hoolekogule.